

تاریخ عثمانی انجمنی

۱: بیان
۱۳۳۳

سکزی نجی سنه
نومبرو ۲۳

مجموعہ سی

سلطان سلیم ثالث دورنده

نظام دولت حقنده مطالعات

(۴۱ نجی نسخه دن مابعد وختام)

دربیان نظام حال وزرای عظام و میرمیران کرام

دولت علیه عثمانیه تأییدات ربانیه و توفیقات صمدانیه به مظهریت ایله
طولا و عرضا وسعت ممالک مالک و طریقه عدل و داده سالک اولمغه داخل
حوزه تصرفلری اولان ممالک وسیع الاطرافک ضبط و ربط و عامه بلدان
وامصار اهاالینک کردنداده ربقه اطاعت اوله رق آسایش و آرامنه مدار
کلی اولق ضمنده ایادی قویه ذات سلطنت مشابه سنده اولان وزرای
عظامک شانلرینی ترفیع ایله سائر تشریفات عدیده دن ماعدا دستور مکرم
نظام العالم عنوان مفخرت نشانه شایان کوروب بو وجهله مظنن و معنون
عظمت شان ایله هریرینی بر مملکت نصب و تعیین و درت بش سنه مناصبلرنده
اقامت ایتدیریلوب حقلرنده اقتضا ایدن معاملات جمیله به رعایت و مدت
طوبله بر منصبده اقامتلرنده بعض ملاحظه درکار اولمغه تبدیل مکان
استحسانه منی اخر منصبه نقل و تحویل اولندقلرنده ینه محافظه وقع
و اعتبارلرینه دقت اولنوب بو صورتده وزرای عظام و معتبران میرمیران
کرام دخی مناصبلرندن کسب انتفاع ایله خزینهلرنده مقدار وافی مال
موجود اولوب شان وزارتله لایق اولان وجهله خدم و حشم و بنال و جمال
تدارک و کندولره مخصوص سفر و حضرده و یا نلرنده بولنوب جان و باش
فدا ایده جک کلیتلو اعوان و انصاره نائل و دیون و ضرورت مالیه یلاسدن
مبرا اولمیرله هم بولندقلری منصلری اهاالینسی ظلم و تعدیدن صیانت و هم

اطراف و اکنافه بولان اهل فساد و دره بکلیغی تأدیب و کوشماله و طرق
 و مسالکی قطاع طریق مقوله لرندن تطهیر و تأمین اوزره بولنوب بو وجهله
 کافه ممالک و مسالک و ایه دار امن و امان اولدیغندن بشقه دولت علیه نك
 سفری ظهورنده معسر سلطانی به مأمور اولدقلرنده بلا تکلیف خزینه -
 لرنده موجودلریله واسب و قطار و ایشه یرار اعوان و انصارلری و الحاصل
 کلیلو مکمل قبولری خلقی ایله کندولری در عقب حرکتی اهتام و وقت
 وزمانیله مأمور اولدقلری محله رسیده اوللمیچون شتاب و اقدام ایلدکلرندن
 ماعدا متصرف اولدقلری منصب لرنده چند سال اقامت و استقلاللری حسیله
 نفوذ کلام و اجرای سیاست و احکام ایله جله بی دائرة اطاعته ادخال
 ایش بولندقلری جهتدن داخل حوزه تصرف لرنده اولان اویه و سنجاقلرک
 بالکلیه نامدار ذی قدرت اعیان و اغواتی و عموماً عسکری طائفه‌سی
 بلا تکلیف اخراج و برابر استصحاب ایله محملرندن حرکت ایلدکلرنده
 اثنای راهده دخی ضبط و ربط ایله فقرای رعیتی رنجیده و باعمال ایتدیره مبرک
 مأمور اولدقلری محله واصل اولوب کتب توارینخده محرر اولان وجهله
 فلان وزیر فلان قلمه بی فتح ایلدی و فلان وزیر فلان محله دشمنه
 شو وجهله غلبه ایلدی دیو نیت جریده و قایع اولسان و زرای عظام
 بو مقوله نام و شان صاحبی دائرة لری مکمل و کندولری احتیاجدن مبرا
 وزیرلر ایدوکی جمله غننده معلوم و تھی دست و سرکردان بی خزینه و اتباع
 دائرة لری کندولردن پریشان و زرانک بر اچه لک ایش کوره میوب
 بلکه پریشانلنی حسیله سب هزیمت اولدقلری مجزوم ایکن بر مدندن
 برو بو گونه رعایتی واجب دقائق محافظه ملکیده دن حضر تقریبه ذهول
 اولنوب اکثریا رتبه سامیه وزارت ایله بکام اوله حق ذوانک لیاقت
 و استحقاقلرینه امان نظر اولنیه رق امانت کبرای وزارتی احسان و اول
 مثللو غیر مجرب الاطوار ذاتلر هر قدر دبدبه وزارت ایله کیدرلر ایسه
 دخی واردقلری مناصبه ضبط و ربطه و باشلرینه جمع اولان اتباع

وحواشی و دائره لرینی اداره یه غیر مقتدر اولدقلری جهندن نظام بلده یی افساد و شان و ناموس وزارتی بر باد ایده جک حرکاتده بولنملریله اعین ناسده وقع و شان و اعتبارلری قالیوب و بوندن ماعدا ارباب لیاقت و استحقاقدن اولان وزرای عظام دخی بر منصبه نائل اولنجیه دکین جائزه قدیمه متاده دن غیر ی عبودیت و سائر و جوهله طوق و تحمللرندن خارج مصارفه دوچار و دیون کثیره یه گرفتار اولوب واردقلری مناصبه دخی بر قاج ماه ارام ایتمک امیدنده ایکن تا کهنانی مسافه بیده ده واقع دیگر منصب توجه اولنقله اکثری سیاح مثللو پریشانحال دوران و ایاب و ذهابلرنده اوغرادقلری قصات و قرایی بالضروره تخریب و پریشان ایده رک تعیش و بوجهله حاللری دیگرکون و بمضیلری دخی برایکی سنه منصبنده اقامت ایدره فرصت غیمتدر دیه رک دیوتی ادایه مدار اولمق ضمتنده ظلم عباد و تخریب بلاد و مسوده ایله تخریم و تفریم ناسی اعتیاد ایدوب مملکتدرده اعیان و دره بکلری نامنه اولان اشقیایه مدارا ایله معامله ایلیوب نظام ممالک و تأمین طرق ممالک باقیوب و بمضیلرنده دخی بر مقدار نظام حال و کلیتو مال فهم و احساس اولنورسه همان بو ادنی بهانه ایله حیانتده مصادره یه مبادره اولنورق اکثر بلکه بالجمله وزرا پریشان حال و ضبط و ربطه بیجبال و بمض مکتبلر دخی مالکانه اوله رق و حرمین محترمینه اوقاف قلنورق عبادالله مظالم ایله پایمال و ضنوف و زرانک بوکونه ضعف و هوانلری و حرمین اوقافی و سربست مالکانه لره عدم مداخللری تقریبیه هر بلده ده بنات مقوله سی اعیان و دره بکلری اشقیالری پیدا اولوب عبادالله تسلط ایدوب و اکثری عدم اطاعت و اظهار شقاوت اوزره اولملریله ممالکده تکون و تحدث ایدن انواع فسادتن ماعدا مشهود اولان وجهله دولت علیه نک سفرلری وقوعنده و زرانک بو حاللری نیجه مفساد و مغلوبیتی موجب اولوب و عساکر اخراجنده دخی جمله یی

تہدید و سفرہ سوق و جلب ایدہ جک قوتلو و زرانک عدم وجود لرندن
 ناشی انواع صعوبت بدیدار و خواہ و ناخواہ خیانت و خیانت و عدم
 صداقتی ظاہر و آشکار اولان درہ بکیرینہ احتیاج درکار و آنلرک
 اکثری دخی عدم اطاعت برلہ استکبار ایدوب بومثللو و زرانک ظالمرینک
 پریشانلی و اعیان و درہ بکیرینک تلطلری حییلہ خرابی ممالک و عدم
 اطاعت عکری و سائر بونلرہ متفرع حالات و خیمہ حدوتی ہر طرفدن
 دشمن دینک استیلا و غالبیتی اسباب قویہ سندن اولدینی جملہ تک معلومی
 اولغلہ فیما بعد قدیمی اوزرہ حال و زرا و میرمیران کرکی کبی تنظیم درجہ
 و جوہدہ اولمقدن ناشی کافی السابق وزرایہ رغبت و تقویت و یریلہ رک
 رتبہ سامیہ وزارت کافی الاول حصرہ الرؤسا قلوب ارباب لیاقت
 و استحقاقدن بعض ذواتہ وزارت توجہ ایتدکدہ بو وقتلرہ اولدینی کبی
 استکاف دکل بلکہ کندولری ازجان و دل طالب و راغب اولمق درجہ لرینہ
 کتوریلوب و برمنوال محرد و زرا و میرمیران مناصبرندہ اوج درت سنہ
 اقامت ایتدیریلہ رک اطراف ممالکدن اعیان و درہ بکیری غالبہ سی برطرف
 اولسنہ دقت و اہتمام و کالاول جملہ انام کردندادہ اطاعت قلتنہ سی
 و اقدام اولدینی صورتدہ عباداللہک اوزر لرندن ارباب فسادک ظلم
 و تعدیلری مندفع و جملہ دن زیادہ عصات و بغات مقولہ سندن اولوب بلاموجب
 ممالک بادشاہیہ مستولی اولان اعیان و درہ بکیری ملعونلرک غالبہ
 شقاوت و تعدیلری مرتفع اولہ جنی درکار و اسفارلر و قوعندہ ہزار ہزار
 منافع و محاسنی مشہود اولہ جنی آشکار اولوب قالدیکہ و زرانک منصلرندہ
 درت بش نہ اقامتلی الزم و تہمت صریحہ و مظالم عبادہ جددن زیادہ
 تصدی بہ جساتلری تصحیح اولنمادجہ مجازات و مصادرہ لری امرندہ
 عدم استعجال اہم اولوب لکن علی الدوام برمنصبہ استقرار و مکث
 و اراطلری بعض محاذیری حاوی اولدیفنہ بناء درت بش سنہ بردفعہ
 تبدیل مناصبری لازم اولوب فتح خاقانیدن صکرہ بصرہ بروزیرہ

وموصل بروزیره و بغداد بروزیره و ایالت شهر زول یعنی کوردستان بروزیره و یریلوب و مار دین مقاطعه سی دولت علیه طرفندن ضبط اولنور ایکن حسن پاشا زاده احمد پاشا مدت مدیده بنداد والیسی اولدینی جهتدن بصره و شهر زول ایالتلری دخی محول عهده سی اولدیغندن ماعدا مار دین و بوده لنی دخی کندویه احاله اولمغله مدت و افره بوکونه خلافت عباسیه مقامی متقلا ضبط ایدوب بعده نظامی و یریلک و اجاتندن ایکن اهامل و مساحه ایله احمد پاشا کوله لرینه ممالک مرقومه متقلا توجیه اولته رق کویا بینلرنده کوله من طاقه سنه موروث و مشروط بر ماده و خیمه اولوب بغداد و بصره و شهر زول ایالتلری بلکه همان موصل دخی زیر تصرفلرنده اولوب کویا مار دین و بوده لنی رأس حدود قطع اولنمش کبی اوله بر ممالک وسیعه مفرزا کوله لره تفویض اولنمش امرنا بجا اولوب بغداد و بصره و کوردستانک سنوی یکرمی بیک کیده دن متجاوز منافع و ایردات کلیه سی محو و هبا اولوب هنوز سلطان مراد خان حضرتلرینک قرار و یردکلی آلتی بیک کیسه بغداد ارساله نی بیجه زمانندن برو و یرمدکلرندن ماعدا بغداد مواجی نامیله ممالک سائر و ارداتندن اوج بشیوز کیسه دخی دولت علیه بغداد جانبنه ارسال ایدوب اتلاف و اضاعت اولدینی و ممالک موروث شاهانه دن اومثللو ممالک وسیعه الاطرافک زیر ضبط و تصرف کوله منده قالدینی بر وجهله تحمل اولنیمه جتی مواددن اولغله علی ای حال بغداد جانبنک دخی تسویه و نظامی و بصره بروزیره شهر زول بروزیره توجیه و مار دین مقاطعه سی دخی کافی السابق دولت علیه طرفندن ضبط و بوتقریب ایله خطه زورایی یکیدن ممالک اولمش کبی رابطه نظامه بند و ایراداتی طرف دولت علیه به جلب خصوصی اهم مهامدن اولوب دفعه اولمازسه باری تدریجا تنظیمی بر ملک جدیده مالک اولمق درجه سنده دولته انفع اولوب باخصوص بغداد و الیرینک بهانه تسلطلری اولان ایران غانله سی دخی بمحمده تعالی بوائلرده بر طرف اولمغله ماده مرقومه

بروجہ سہولت سلسلہ نظامہ مرتبہ اولیٰ آسان اولوب و مستقلا خلافت
عبایہ کی خلافت اولفہ محتمل اولوب مستقلا فاطمیون تصرف ایلدکری
مصر قاہرہ دخی مدت مدیدہ کولہ لر یدلرنده قالبو شدیہ دکن نظامی
ویرلک مقتضی و لازم ایکن اہمال اولنمقلہ بیہودہ بکلر نامنہ اولان ملاعین
خاسرین واردات و ایرادات کلیہ مصریہ بی اکل و بلع و التقام ایلیوب
مصر قاہرہ دخی بعدالذاکرہ و المشاورہ برنظام مستحکہ ربطیوریلوب
اول مقولہ برانقیم عظیم دخی زیرتصرف دولت علیہہ ادخال اولنقی
عنایت ربانیہ دن مستعدادر .

در بیان تنظیم جزیہ و دفع رفع مظالم ازعامہ بلاد و عباد

دولت علیہ ابتداء ظهور معدلت نشورندہ اہل ذمت رعایاسندن
جزیہ شرعیہ لرندن ماعدا برنسنہ المیوب رعایای مسفورہ زراعت
و حراثت لیلہ حاصل اولان محصول لرینک اعشار شرعیہ لرنی و جزیہ
شرعیہ لرنی ادا ایلہ متریح البال سایہ دولت علیہہ امن و آیش بال
ورفاہ حال اوزرہ فاطن رعایا کفرہ لری مشاہدہ و دولت علیہ عثمانیہ
اہل ذمت رعایاسنہ بوکونہ عدل و داد ایلہ معاملہ بیوردیغنی معاینہ
ایلیوب کندولرینک ہمدین و ہم مذہب لری اولان قرال لرینک حددن
افزون ظلم و عدوان و اسیر مثللو اعمال ایلہ طوق و تحمل لرندن بیرون
تکالیف شاقہ تحمیلی ایلہ احوال لرینک بریشان اولدیغنی ملاحظہ
و تفکر برلہ دولت علیہ طرفہ میل کلی و بالجلہ روم ایلی طرف لری دخی
دولت علیہ نک زیر حکمنده اولم لرینی تمی ایلدکری معلوم دولت علیہ
اولمقندن ناشی روم ایلی جانبہ دخی سایہ بخش عدل و داد اولدق لرندہ
قلت جنود موحدین درکار ایکن اکثر رعایا ذمتی قبول و دولت علیہہ
متابعت و جنود موحدینہ ذخائر و ملازمہ لرینی تدارک خصوصندہ کلی
اعانت و فتح قلاع و حصون و سائل و طرفہ دلالت ایتم لیلہ دولت علیہ

روم ایلنک ممدوح و معتبر کثیر المنافع محالریخی داخل حوزه حکومتی بیوروب شان و شوکت و قوت و عظمتی قات اندرقات مزداد و سایه دولت علیه رعایا و برایا معامله عدل و داد ایله دلشاد اولمشلر ایکن بر مدتدن برو بعض عوارض و اسبابه مبنی کرک اصحاب مالکانه و تیمار و زعامت و کرک مایه جیان و جزیه دارلر طرفلرندن و کرک اعیان و دره بکلری و نواب و قضاة جانیلرندن اهل ذمت رعایا لرینه جور و ظلمه ابتدار و اهل اسلام رعایا و برایا سی دخی تکالیف عیفه ایله ازعاج و اضرار ارلندقلرینه بناء کسان ایکی تاریخنده وقوع یافته اولان سفر اناننده بحر سفیده واقع اطه لرك اکثر اهالیسی تحمللرندن بیرون تکالیف طرح و توزیع اولندیقته مبنی دولت علیه اطاعتدن روگردان و مسقولو ملمونی همدین وهم مذهبری اولقله اطماع و اغوا سانه فریفته اوله رق روس منحوس طرفندن میل و متابعت و دوتمای منحوسه اعانت و دلالت ایلدکلرندن ماعدا افلاق و بقندان رعایا لری دخی و و بوده لرینک ظلم و تعدیلرینه عدم تحمللرندن ناشی مسقولویه متابعت و روم ایلنک اکثر رعایا سی مسقو جانبه فرار و التجا ایلدکلرندن ماعدا اهل اسلام رعایا لری دخی قزان تاتاری مثللو مسقولویه سنوی اوچ درت آلتون و یروب خانه و املا کلری یدلرنده قالمق اوزره انقیاد و متابعت رغبت و مسقولونک نهر طونه نک برو طرفنده واقع ممالکه استیلا ایتملریخی تمی ایلدکلری اول تاریخنده تحقیق اولنان حالات ردیده دن اولوب بعده اشبو دفعه و وقوع یافته اولان سفرده دخی روم ایلی و آنا طولیده واقع جمیع قصبات و قراده متوطن کافه رعایا و برایا تکالیف سفریه دن و سفره مأمور اولان عسا کرک مرور و عبور لرنده جور و اذا و تعدیلرندن و ولایه و وحکامک ظلم و عدوانلرندن ماملکلری هبا و اکثری فلس احمره احتیاج ایله فقر و فاقه یه مبتلا اولقله عموماً عجزه رعیت عنایت و مرحمته و عدل و شفقتنه محتاج اولوب جمله دن زیاده اهل ذمت رعایا سانه اولان

جور و ظلمك اشئی جزیه شرعیہ لری تحصیلہ شرع شریف وقانون
 منیفہ منایر و منافی جزیه دارلرك حددن افزون تمدیلری اولوب باخصوص
 قبطیان جزیه سی اشنع مظالمدن اولمنله مایه خصوصی رعایایه ظلم عظیمدر
 دیو لسان عامده دائر و سائر ایکن هر برچفت اصحابی دوت یا خود بش
 غروش ایله حصه مایه لری ادا برله خلاص اولورلر ایکن جزیه دارلر
 بدلرندن یوز یوز اون غروش ایله کوجله تخلص کر بیان ایلدکری درجه
 تحقیقه رسیده اولوب اولاد صقارندن و پیرقانی اولان بالارندن و دده لرندن
 و علیل و ناتوان کار و کبه غیر مقتدر اقر بالارندن و رهساین طاقه سندن
 شرعا جزیه التمی مشروع دکل ایکن جمله سنی در طوب ایدوب چفت
 اصحابندن تحصیل ایلوب جزیه دارلرك بو کونه ظلم و عدوانه جساتلری نك
 سبب قویسی فرضا بر جسیم قضانك اوتوز قرق بیک کاغدی وار ایسه
 اول قضاده واقع مقاطعات و مالکانه لرك اصحابلری اکثریا مالکانه لری
 رعایانك جزیه لری اول قلمدن افزاز و مالکانه لریه ربط ایله رعایالارندن
 جزیه لری کندولری تحصیل و جزیه دارلره ویرمک اوزره فرمان عالی
 اصدار ایتمدیروب مثلا اون بیک رعایای اولان مالکانه نك صاحبی ایکی
 بیک یا خود اوچ بیک رعایا موجوددر دیو جزیه داردن اولقदार کاغد
 بروجه مقطوع اخذ و شروط برات موجبجه اول مقدار کاغدك اچه سنی
 جزیه دارلره تسلیم ایدوب بده مالکانه سی رعایاسندن کندولری جزیه دار
 اول قضانك سائر رعایالری نه منوال اوزره و مقداره توزیع و تحصیل
 ایدرسه اول مقداردن جزیه لری تحصیل و فائض مقاطعه دن عد ایدوب
 جزیه دارلر دخی بدلرنده باقی قالان جمله اوراقی بو قضانك ماتقدمدن برو
 اوراقی بو مقداردر دیو بی صاحب اولان رعایایه تحمیل و تقسیم و جزیه دار
 اول قضانك جزیه دارلری طرف میریدن النجهیه دکین ویردیکی خرج
 بیوردی و عبودیت و جائزه و کفیللمه و صراف گذشته سنی و یاب و ذهاب
 مصارفی و آخر بر جزیه و التزامه دسترس اولنجهیه دکین اتباع و متعلقاتیه

بلغا مبالغ تعیش ایدہ جکی مقداری ضم وضمیمہ ایله ہرنہ مقدارہ بالغ اولورسہ اولمقدار مبلغی باقی قالان اول قضانک بی صاحب رعایا لرینہ تحمیل و توزیع و اهل ذمت رعایانک عیال و اولاد لرینہ لیل و نهار آج و محتاج چالشوب برسندہ تحصیل ایلدکلری اموال لرینی یدلرندن اخذ و استلاب و رعایا درد مند لرینی عیال و اولاد لرینہ درعہدہ جی خیشلرینہ التجایہ مضطر قلوب درعہدہ جی ملمونلری دخی انواع طمع و ارتکاب ایله درد مند و بیچارہ لری دسوخته و خراب ایتملرینہ فیابعد جزیه لک مالکانہ لره و کمرکلره و ویوودہ لقلره ربطی قیوداتی با امرہا یون رفع و ترقین بیوریلوب کافی الاول ہر قضانک جزیه دارلری اول قضادہ اولان جمیع رعایایہ اصحاب مالکانہ طرف لرندن مداخلہ و تعرض اولنیمہ رق اصناف نلک اعتباریلہ ہر نفرہ شروط برات اوزرہ اوراق توزیع ایلیوب جزیه شرعیہ لرینی تقسیط موجبہ تحصیل ایلیوب جزیه دارلر معاد اولان یمکلکلرینہ قناعت ایدوب و جزیه دارانندن دخی خرج بیوردلی و کفیللمہ و جزیه پیشینی آلتیوب و جائزہ و عبودیت نامیلہ برفردک حجتہ واحده اخذ ایلمسی منع و رفع بیوریلوب جزیه دارلر دخی تبرن دیدکلری عادت مکروہہ دن تحذیر و رعایا فقراسنہ جور و ظلملری و خلاف شرع شریف اداسی اوزر لرینہ لازم اولان جزیه شرعیہ لرندن ماعدا براقچہ الدقلری تحقیق اولنورسہ یلا تاخیر تأدیب اولنہ جقلری کرکی کچی کندولرہ تفہیم اولنوب دولت علیہ نک اعظم و اطیب ایرادی اولان جزیه شرعیہ بومضوال اوزرہ بروجہ شرعی جایت اولندینی صورتدہ ممالک اسلامیدہ متمکن اهل ذمت رعایا لری حددن افزون کثرت و وفرت اوزرہ اولدقلرندن ناشی جبر نقصان ایله بر قضانک موجود اولان رعایاسندن فضلہ قالان اوراق اخر قضانک موجود اولان رعایاسنہ وفا ایتمین اوراقہ ضم اولنوب بونجہ مظالم ایله تحصیل اولنوب دولت علیہ یه اوتہ دن برو ویریلہ کلان مال جزیه یه کسر و نقصان ترتب ایتمدیکندن ماعدا واردات جزیه نک

تزیاد و ترقیسی مأمول و وجہ شرعی اوزرہ جایت اولئان اموالہ خیر و برکت حصولی بی اشتباہ اولوب اهل ذمت رعایا لری دردمند لری سایہ پادشایدہ خندان و شادان و ظلم و عدواندن رهایاب اولملریلہ زراعت و حراثتہ اقدام ایدوب ممالک و رعایا معمور و آبادان و خصب و رضا صورتلری نمایان اولوب و ریاعانک یدلرنده اچقلری بولنوب تجارت خصوصنہ انہماک ایلہ کرک کرک و کرک سائر رسومات جهتندن میری بہ دخی فوائد کثیرہ حاصل اولہ جنی غنی عن الیسان اولدینندن بشقہ بعدالیوم رعایا ممالک سائرہ بہ فراز و التجا ایتیموب بلکہ ممالک سائرہ نیک رعایا لری مر طرفدن دولت علیہ ملکنہ التجا ایدہ چکلری بی ریب و کاندیر و بوندن ماعدا اصحاب مالکانہ و زعامت و تیمار ملتزم کروهنسہ مالکانہ و تیمار و زعامت لری الزام و برر صرافی کفیل اخذ ایدوب بروجہ پیشین بدل التزامک بر مقدارنی اول صرافدن اخذ ایتملریلہ صرافلر دخی ملتزم ایلہ شریک اولوب و یردکلری پیشینک مرابجہ سنی بدل التزامہ ضم ایلدکلرندن ماعدا بروجہ تقییط بدل التزامدن و یرمکہ تعهد ایلدکلری بقیه نیک مرابجہ سیلہ بروجہ تخمین التزام ایلدکلری مالکانہ و زعامتک حاصلاتندن بدل التزام مرابجہ سیلہ فرونہادہ اولندقدن صکرہ باقی قلاجق فضلہ بی بینلرنده تقدیر و تمین و اولمقداری فائدہ عد ایدوب نصنی اول صرافہ عائد اولمق اوزرہ جملہ سنی حساب ایدوب نہ مقداره بالغ اولورسہ ملتزم اول مقداره صرافہ تمک و یروب بعدہ حشرات و اوباش مقولہ سندن بر مقدار قلاش ایلہ محلنہ و اروب اہالی و رعایایہ انواع ظلم و عدوان ایلہ بدل التزامک اضمافی تحصیل ایدوب اول باول صرافہ و یردیکی تمکی تخلیص ایچون ایچہ سنی ارسال و بوتقرب صرافلر مالکانہ و زعامت اربابی قدر انتضاع ایدوب کباخ و اکین و سائر اول طرفک ارنی طاقہ سی استانہدہ بر قاج بیک غروش سرمایہ ایلہ صراف اولدقدن صکرہ بر قاج سنہدہ التزاملرہ مداخلہ سی سیلہ اوج بشیوز

کسبه تدارك وادخار ایلدکری ارباب بصیرتک معلوملری اولان مواددن اولوب و بعضا دخی مالکانه و تیمار و زعامت لر اعیان و دره بکری ظلمه لرینه الزام اولمغله اولقوله بی انصاف عصات و بغات زمره سندن اولان خینلر دخی انصاف لرینه کوره رعایادن اله بلدکری قدر مبلغی جبراً و کرهاً تحصیل ایلدکریته بناء رعایانک احوال پر ملال لری مرحته شایان اولمغله فیابید کدکلو اولیان زعامت لر اصحابی و تیمار لر اربابی زعامت و تیمار لرنده ساکن اولوب کندولری زعامت و تیمار لرینی ضبط و تعشیر و کدکلو زعامت لر اربابی و مالکانه اصحابی زعامت و مالکانه لرینی ملتزمه الزام ایتموب طرف لرندن امین و معتمد ادملرینی ارسال و ضبط و تعشیر ایتموب و ظلم و غدردن مجانبت ایدهرک بالامانه ایراد و زعامت و مالکانه لرینی تحصیل ایتمو دکرلی صورتده رعایا و برابا ظلمدن اسوده اوله جقلمی بدیهی مرتبه سنده امر جلی اولوب و الحاصل کرک متسلمک و و یوده لقی و جزیه دارلقی و ملتزمک و کرک بعض محللرده اولان نظارت لر و نیابت قضا فیابید لرلویه ویرلامک اوزره مؤکد اوامر علیه اصدار و انفاذ و اجراسنه ابتدا اولدقده عجزه رعایا لر لرک اسیری کبی معامله لرندن و ظلم و غدر و تمذیلرندن مصون اوله جقلمی ظاهر و باهر اولدیغندن بشقه بو مثللو ضابطان و حکام استانه طرفندن تعیین اولدقجه امور عمالک اعیان و دره بکری لرندن چیقوب ظلم و تمذیلرندن فقرا ی رعیت مأمون و بو تقریبه دولت علیه دخی دائماً احوال ممالک کسب اطلاع ایدهرک نیجه فوایدی درکار و عمالک محروسه به تجدید مثللو بشقه رونق و حالت کله جکی بدیدار اولوب و بونلردن ماعدا فتح خاقانیدن برو وقت وقت برقاچ دفعه قصبات و قری و سائر اراضی و سیه ممالک عثمانیه محرر لر تعیینله تحریر اولنوب دفاتری دفترخانه ده محفوظ اولوب لکن مؤخرأ تحریر اولنان وقتدن بو آنه قدر مدت مدیده مرور ایتمکله حین تحریرده حاصلات و منافع و هر بر ایرادات بشقه صورتده اولوب مرور اعصار

و تبدیل اطوار ایله نیجه ایرادات و منافعه کثرت طاری و کونا کونا حالات جدیدہ و واردات محدثہ عدیدہ ظهور اتمکله اول مقوله زوائد فوائدی اعیان و درہ بکری ضبط و اخذ ایدوب تلف و ہبا و دولت علیہ ضرورت کشیدہ اولق ناروا اولغله سائر دولہ دخی عادت اولدینی اوزرہ مجددا کافہ بلدان و امصار و نواحی و عامہ و قری و اراضینک بروجہ دقت تحریر نہ معتمد و کارگذار و دقائق امور ملکیندن خبردار محرر لر تعیین بیوریلوب احوال ملکہ کرکی کبی کسب و قوف و اطلاع و ایرادات و وارداتک کیفیات ترقی و تدنی سنہ دقت ایله ہر بر مادہ بی تحقیق و مضار و منافعی تدقیق اتمک ہم رعایا و برابانک دفع مظالمہ مدار کلی و ہم ایرادات دولت علیہ نک تکثیر و توفیر نہ بادی اولہ جنی بی اشتباہ اولوب از جملہ اناطولی طرف لرنده کوچر اولی اولق اوزرہ کشت و گذار و عباد اللہی تمجیز و اضرار و قطع طریق و سائر فساداتہ اجتناب ایدن کرد و ترکان زمرہ سی قدیمہ اولدینی کبی بر محلہ اسکان و ایوالری خصوصیچون اقتضا ایدن تدابیرہ ابتدار اولنورسہ اول کروه مفیدینک تسلط و تعدیلرندن بلاد و امصار و طوائف تجار آسودہ اولوب تخریب ایتدکلی قری و نواحی معمور و آبادان و دولت علیہ نیجه منافعی عائد اولہ جنی بی ریب و کجان اولوب ہم جلب منافع ہم دفع مظالمہ بو کونہ تحریرہ مباشرت و سیلہ قویہ اولہ جنی ظاہر و جلی اولوب و حین تحریرہ اوقاف و زوائد اوقاف مادہ سنہ دخی کلی دقت اقتضا ایدر زیرا نیجه اوقاف محو و مندرس اولمش ایکن بقعہ اوقافہ مربوط قری و سائر اراضی و بقاعک حاصلاتی اعیان و متغلبہ مقولہ لری بیہودہ اکل و بلیع ایدوب خصوصاً خطہ مصر و بغدادک ایراداتی مجددا لتحریر ایله کیفیتلرنہ کسب اطلاع اولندقدن صکرہ ایرادات مملکتین مزبور بتنی دولت علیہ طرفہ جلب ایچون اقتضا ایدن اعمال و حرکاتہ اہتمام تام اہم مہماتدن اولوب زیرا مرحوم جنت مکان سلطان سلیم خان حضر تلی ممالک

مصريه بي فتح و تسخير ايتد كدن صكره تحرير بيورد قلری ايراداتك اليوم
اضاف مضاعف ترقیسی اولديني ظاهر و نمايان هنوز اول وقته تعيين
اولان ارساليه مصر خزينه سنی جلب مقوله لری بکفر کوندر ميوب ايرادات
کلیه مصريه بي ینلرنده اسام ايله اتلاف ايدوب کذلک ممالک بغداد دخی
سلطان مراد خان غازی حضرتلرینک فتح و تسخير لرندن برو متروک النظام
علی الخصوص احمد پاشا و کوله لری یدتسلطلرینه گرفتار اولدن برو بر
در لورابطه انتظامه اهتمام اولنماقله بصره کرکدن حاصل اولان ايرادات
کثیره و انهار شط و فرات و مجملری اولان شط العرب قریيله برنج
محصولات کثیره سی و کوردستان ايراداتی مجدداً تحریر و دولت عليه به
جلب اولنقی ممکن اولنقله اعمال و تدایرینه تثبیت بیوریلورسه لطف حق
ایله نظام پذیر اولوب خزینه لر حاصل اوله جنی مأمول اولوب (۱) و هر
بر دولت عظیمه ده مقر سلطنت اولان بلاد جسيمه اهالیسی سایه وقایه
سلاطین عظام عدالت ارتامده تعدی و جور و غدر اهل مظلالتن سالم
و مقر سلطنت مقناطیس القلوب تعمیری ایله موصوف اولمقدن ناشی اطراف
واکنافدن هر کس کرک ما کولات و کرک سائر امتعه و اشیائی بالطبع
اول جانبه جلبه خواهشکار اولدیغه بناءً دارالسلطنته مالامال نم متنوعه
اولمق جهتیله اهالیسی متمم و مفتح اولوب بلاد سائر اهالیلری حق لرنده
عدل و داد سلطانی هر تقدیر ارزانی بیوریلورسه دخی کرک ولایه و حکام
و کرک اعیان و متغلبه طرف لرندن و بر لرندن دائماً متضرر و گرفتار ایادی
ظلم و عدوان اولمقدن خالی اولماد قلری جهتن ملجأ عباد اولان درگاه
عدالت پناه پادشاهی به بث و شکوی و سائر مصالح ایله هر بار توارد اوزره

---

(۱) شوکتو کراملو اندر حضرتلرینک عفو مبایمه خصومه اراده علیه
شاهانه لری تملیق بیورلنله اشبو مبایمه ماده سنه دائر قلمه النان کلمات رساله
و شرطی و بالاده الزم اولنلری حین تبیضه درج اولنمندی . اشبو نسخه حالت
صیامده مسوده سی تحریر و سهوتطیر اولنمقله اوزرینه سرخ ایله اشارت اولنان
(اشبو) مغلدن خاتمه به وارنجیه رساله دن مطروحدر .

بولنلریله مقر سلطنت سکانک تنم ورفاهیت وامن وراحتلری و نظام و انتظام بلدی معاینه و مشاهده ایدرک و ظنلری ترک ایله دارالسلطنه ده اقامت و توطنه خواهشکار اوله رق استانه ده تراحم و کثرت ناس و قوعنده وقتا بعد وقت اول مقوله بلاد سآرهدن لاجل التوطن توارد ایدنلر منع و دفع یا خصوص خان او طه لرنده و دکانلرده ساکن ارغاد و کوفه جی مقوله لری و ظنلریه ارجاع و اعاده و او کوجی کلک خصوصی دخی کلیا با امر عالی ممنوع اولوب قواعد ضابطه ملکیه اوزره مقر سلطنت منیر احمد و تجمع ناسدن تطهیر و تخلیه اولنق معتاد قدیم و خصوص مزبورده امنای دولت و ضابطانک کلی اهتمام و اقدام لری درکار ایکن بالاده بر قاج محله تفصیل و بیان اولندینی اوزره تحول حال اعصار و تبدل اوضاع و اطوار ایله تکون و تحدت ایدن وسائل و اسبابه منی اناطولی و روم ایلی و جزائر بحر سفیده واقع عامه بلدان و امصارده ولایه و حکام و سائر ضابطان و جزیه داران با خصوص عباداللهه بیوده تجبر ایله سلط اولان اعیان و دره بکلریک مظالم و تمدیاتی حدی تجاوز ایتمکدن ناشی اکثر بلادده امنیت و راحت سلوب اولنقله معجزه اهالی طبیعت بشریه یه کوره احب اما کن اولان اوطان قدیمه لری مایوساترک ایتمک مجبور اولدقلریته بناء هر طرفدن جان و باش ایله صغه جق محلدن دیره رک استانه سعادتده تجمع و تکثر ناس واقع اولنقله مقدمجه دخی اجمالاً تحریر اولندینی اوزره دولت علیه دخی مقدار وافی اقوات ضروره لری و وقت و زمانیه تدارک و جلبه مجبور و اجناس ذخائر متنوعه یی استانه سعادتده جلب خصوصنده انواع تکلفه کرفتار و بو مرتبه ده مجتمع اولان نفوس کثیره تک تعیشلریته وافی ذخائر جمعنده صعوبت و عسرت بیدار علی الخصوص جمله دن اهم نان عزیزک مقدار وافی موجود بولمنسی هر اموردن اندم اولقندن ناشی قدیمی اوزره بلا تضییق سواحل بحر سیاحدن و سائر محلدن طبیعتیه جلب اولنان حیوانات سکان دار الخلافیه وفا ایتمدیکی اجلدن بحر سفید

سواحلنده واقع قصبات وقری اهلینک مدار معاشری واوزرلرینه تحمیل اولنان تکالیف وارده لرینی اداری محصولاتلرینی زیاده بها ایله مستامن کفره سنه فروخت ایتملرینه وابسته ایدوکی معلوم وطیب خاطر وحن رضالریله استانه سعادتیه حیواناتلرینی کتوروب بیع ایتمه جکلری مجزوم اولدیغنه بناء همان بحر سفید سواحلندن رایج اولدینی وجهله بش الی یوز بیک کیل خطه وشعیر مایمه ایتدیریلوب ماعداسنی عادتلری اوزره مستامن طاهنه سنه بیع ایتملرندن اغماض وماسحه برله معامله اولمق ضمنتده دولت علیه ترسانه جابنده میری انبارلر بناء وانشاء واستانه سعادتیه اول تاریخده رایج اولدینی اوزره مایمه ایچون اماندن مخصوص مایمه جیلر تعیین ومایمه جیلر دخی میریدن اعطا اولنان مبالغی بلا عذر واضرار تمامجه اصحابنه ادا ایله وجه شرعی اوزره اشترا ایدرلر ایکن کیده رک مایمه اولنان محللرده خطه وشعیره رایجی متراید ومایمه جیلک کویا کثیرالمنافع مناصب جلیله دن اولمق مثللو بعض طمعکار وغدار کسه لر عبودیت وجائزه ایله مایمه جیلک مأموریتیه نائل اولوب محللرینه واردقلرنده انصاف ومرحمتی کلیا ترک ایله حد اعتدالی تجاوز وانواع غدر وجور ایله رعایا فقراسنی چکرخون وجانب میریدن ویریه کلان مبلغی فقرای رعیت اخذ ایتمک دکل کندولری بدنلرندن وافرخارته موم اولملریله مایمه جیلرک وسائرذخائر مامورلرینک خلاف رضای الهی ومغایر اوامر شهنشاهی مظالم وتعدیات طاقتکدازلرینی کلیا دفعه اقدام ویالکتر بر وجه معتاداون کیلده بر کیله قانع اولملرینه اهتمام لازم اولمغله بعدالیوم بلا جائزه وعبودیت معتدل ومتصف وغشاء قلب ایله منصف مایمه جیلر تعیین وجانب میریدن اعطا اولنان مبالغ رعایایه تماما وکاملا ادا وتسلیم اولمغنه اهمیت وادنی خیانت وغدر وظلم وخبائثی تصحیح وتحقیق اولنان مایمه جی تأدیب وکوشمال اولنه رق بروجه تحری ودقت عمل وحرکت بیورلدقده رعایا ویرایا ممنون وشادمان واستانه سعادتیه

جلب ذخائر خصوصندہ واقع اولان مظالمک تخفیفی نمایان اولمفلہ شمدیلک
 بو وجهله طریقه معدله سلوک اختیار بیوریلوب حد داننده امر مایعه
 نوع مظالمدن ایسه دخی مدت وفیره دن بر واهالی مالوف و ذمتلرینه
 لازم الادا تکالیفدن عد ایتملریله دفعه عفو بیورلدینی صورتده بحسب
 الضروره جلب ذخائر خصوصیحون مالوف اولمادقلری وجهله تکلیفه
 احتیاج مس ایدره انکسار و تضجرلری درکار اولوب از جمله سواحل
 بحر سفید رعایالری محصوللرینی نقد ایچہ ایله اشترایه طالب متامن
 طائفه سی باشلری اوجده حظه نك بهر کیلی ایکیشر اوجر غروشه
 الورلر ایکن حین اقتضاده استانه یه کتوروب بیع ایسونلر دیو اراده
 بیوریلورسه بالطوع و الرضا استانه سعاده کتوروب قرق الیشر پاره یه
 فروخت ایتمیه جکلری بدیهی کذلک اصحاب علاقه و چفتلکان دخی حظه نك
 بهر کیلی کندولره چفتجی و اوراچقی وارغادیومیه لری و مصارف سائرہ سیله
 یکرمی بش اوتوز پاره مقدارنه اولوب نول سفینه و سواحله نقل ایچون
 اجرت قلیه ایله بر اول مقدار دخی مصرفلری کیدوب مهالک بحر یه بی
 ارتکابدن صکره کندولره بهر کیلی الی بش التمش پاره یه اولمش ایکن
 استانه ده قرق الی پاره یه فروخت ایلدکلری حالده اصلاکار و منفعتلری
 اولیوب بلکه متضرر اوله جقلری بدیدار اولمق حیدله انلرک دخی رضالریله
 محصوللرینی استانه سعاده نقل ایتمیه جکلری بدیهی قیلندن اولوب جبر
 و کره اولندقلری حالده اختیار ترک زراعت و حرانت ایده جکلری درکار
 اولدیفندن ماعدانان عزیزک سعری حظه نك بهانه مربوط اولمفلہ
 بحر سیاهدن توارد ایدن حظه نك کیلی اوتوز نهایت قرق پاره یه اولوب
 آق دکزدن کلان حظه بی دخی خبازان طائفه سی قرق پاره یه المق قیدنه
 دوشوب لکن آق دکز حظه سی جیدورزین اولوب قره دکزدن کلان
 حظه نك ردانت و خفته نظرا قیتمده مساوات ممکن اولدینی اجلدن
 اق دکز حظه سی الی التمش پاره یه دقلری صورتده اللرینه بر قوی

بپناه کیروب همان کرک آق دکز و کرک قره دکز خطه لرینی بر بهایه
اشترا ایشلر کبی منطله وحیله ایله سر ناندن ترقی طلیله دولت علییه
تعجیز ایده رک خواه و ناخواه مراملرینه مساعدن ایتدیروب تنزیل دراهم
نان عزیز ایله ترقی سر ناندن عجزه مقوله سی زیر دستان عبادک ضرورت
کشیده اولملرینه مؤدی و نان عزیزک غلاسی جمله ماکولات انواعنک
غلاسنه بادی اولمقدن ناشی عاقبه الامر غیری کونه بدعت محدثه غیر مالوفه
ایجاد یله اضرار رعیت و اصحاب علاقه و چفتلکانه مؤدی خسارت غیر معتاده
اولور حرکتی مستلزم اولسی ملحوظ و بوندن اقدم ذخائر کلیه جلب
اولان قریم و حوالیسی و خواجه بیک اسکله سی افکرمانه کلنجه ایادی
کفره مقوه گرفتار اولمغله ملاحین مسفوریس اول حوالیلرده اولان
ذخائر استانه ده بیع ایتدیوب ملت واحده کفریه لری اولان سائر ذخائر
محتاج کفریه غالی بها ایله فروخت ایده جک لری مقدا دخی مجرب و معلوم
و افلاق و بندگان و طونه سواحلندن و الحقلردن توارد ایده جک ذخائرک
دخی مقداری معلوم اولماغله شاید کفایت مقداری ذخائر کلیه رک استانه
سعادته ذخائرک قلتی تقریبیله قحط و غلابی موجب اولمق خصوصاً بصد
ازین تدارکات حریره بحر و بر ایچون ترتیب عساکر کلیه به مباشرت
بیورلدینی صورتده الان استانه ده موجود نفوس کثیره دن ماعدا بونجه
نفوسک اجتماعی دخی ملحوظ اولمقدن ناشی قره دکزدن توارد ایده جک
حبوباتک عدم کفایتی ظاهر و مبایمه بالکلیه عفو و رفع اولندیقی صورتده
محاذیر مذکوره لازم کله چکی باهر اولمغله همان شمذیلک مبایمه چیلرک
تخفیف مظالم لریله اکتفا بیوریلوب بالاده مفصل و مبین تحلیله دارالسلطنتی
موجب و مستلزم اعمال و تدابیره تشبث بیوریلورق خود بخود زحام
و کثرت نفوس مندفع و بمنایه الله تعالی نیت خیریه جهانبانیلری اوزره نشر
عدل و امان ایله اطراف و اکنافدن ظلم و عدوان مرتفع و هر کس
اوطانلرنده اقامت و استان سعادتده ضروری متوطن اولمش یجد نفوس

کثیرہ و وفیرہ وطن قدیم لرینہ عزیزیت و رجعت ایلوب استانہ سکنہ سی قرہ دکزدن و ارداولان ذخائر ایلہ ادارہ اولنلق حالاتی زونمون اولدقده کلیا عفو مبابہ ایلہ کافہ بلاد و عباد شادمان بیورلمق خصوصی محذوردن سالم اولنقلہ اشبو مبابہ مظالمک کلیا دفع و رفی سائر نظام پذیر اوله جق اوله جق خصوصاته تعقیب بیورلمق انسب و احری ظن اولنور .

خاتمہ

بوندن اقدم سانجہ ارا اولان امر و ارادہ کرامت افادہ بہ امتثالاً اگرچہ بالادہ گاہ اطناپ و گاہ ایجاز طریقہ سی اوزرہ صراحتہ و اشارتہ کشیدہ سبط تحریر و امالہ سمت ترقیم و تقریر اولنان تأیید نظام دولت و تأکید اساس سلطنتہ دائر امور عظامک هر بریخی اربابی ایلہ مشورت و تبحری و دقت ایلہ قوتدن فعلہ اخراج و جملہ سی دفعہ ممکن اولمقلہ تدریجاً حسن صورت نظامہ ادراج و سائر بو خصوصلرہ مفرع مدار قنویت نظام دین و دولت اولان حالاتی دائماً اعمال فکر و ملاحظہ ایلہ تسویہ و تنظیم و سفر و حضرده لزومی اولان نقصانلری اکیال و تنمیم لازمه حالدن ایدوکی بیاندن مستغنی اولوب لکن بالادہ مقدمجہ دخی بسط و بیان اولندی بی اوزرہ جملہ دن اهم و اقدم و درجہ و جویده الزم اولان تدارک عا کر معلمہ و مرتبہ خصوصی اولنقلہ همان مصارفقہ نظر بیورلمیوب علی ای حال بری و بحری عسکری طاقتہ سی تعلیمی ضنتده دوست اولان دول معرفتی و سائر تقریب ایلہ دول نصاراتک فن حربده اولان مؤلفات جدیدہ لرینی تدارک ونہ طریق ایلہ اولورسہ فنون حربیہ دہ ماهر و مهندس افرنجلر جلب ایلہ تعلیم طوائف عسکریہ بہ مباشرت و طوب و سائر ادوات حربیہ بی دخی انلرک رای اوزرہ تسویہ و اعمالہ دقت و الحاصل بو خصوصده بذل ما حصل قدرت ایلہ همان بر قاج سنہ نظر قنده یکر می اوتوز بیک مقداری معلم و مرتب عسکر بری تدارک و اون اون بش بیک مقداری

قون حریه بخریده ماهر عکر بحری تهیه واماده بیوریلوب ادوات
 حریه دخی مرتب و مکمل اولدوقده اولان دولت علیه ممالکنده اولان
 سرکنان طغاة و بغاتک حقلرندن کلنوب ثانیامصر و بغداد جانبیری دخی
 عا کر مرقومه قوتیله کرکی کبی دولت علیه تصرفه ادخال اولنوب
 بغایه الله تعالی وقت قلیده ایرادات دولت علیه مزاید وقوت سلطنت
 سنیه اضاعاف مضاعف اوله جنی بی اشتباه اولقدن ناشی بو کونه قوت
 و قدرت دولت علیه بی مشاهده ایدن عامه اعادی لرزان و هراسان علی
 الخصوص اقوای اعادی دین و دولت اولان مقولو ملاحظه بییم و دهشت
 ایله نیم جان و محض تأییدات سبحانیه و عون نصرت صدانیه ایله همان
 بلا محاربه و مقاتله قریم و حوالیسندن کفید و معامله زیر دستانه
 و عاجزانه به مبادرت ایتمی بی ارتیابدر قالدیکه بو کونه عکر تعلیمه
 همان زمان مرور ایتمکسزین بو وقتلرده مباشرت مقتضی اولوب زیرا
 عکری طائفه سی سفر تقریبی ایله بر مقدار بدویمه مالوف و جنگ و حرب
 احواله ممکن مرتبه کسب و قوف و اطلاع ایله مستعد تعلیم اولدقلرندن
 ماعدا سبب اقوای غالبیت اعدا مجرد عکری معلم و مرتب و طوب
 وجه خانهلری و سفائن بحریه لری قنون حریه و هندسیه به موافق اولمق
 خصوصی ایدوکی کرک او جاقلو و کرک سائر ناسک مشهودلری اولمقله
 بر فردک طمن و تشنیعه و اعتراض و دخل ایتمک زهره سی اولیوب عامه
 انام استصواب و استحسان ایله جکی عیان و اشکار و بر قاج سه مرور
 ایدوب عکری طائفه سی به حضرتیه اعتیاد و مغلوبیت حالتلری فراموش
 اولدوقده تعلیم عکری به مباشرت اولنقدده عسرت و صعوبت بدیدار
 اوله جنی ملحوظ خلاصه کلام اهم مهامدن اولان تعلیم عکری خصوصه
 هر وجهه اقدام و اهتمام اولنه رق کفایت مقداری عا کر معلمه و مرتبه
 تدارک بیوریلورسه مظهر تأییدات الهیه اولان دولت علیه نیجه زمان شان

وشوکت وقوت و قدرت ایله قرین استقرار اولسی درکار احدیتدن
 تضرع و نیاز اولتور و الا سفر سابق عقینده اولدینی کبی بودقائقدن
 ذہول ایله متغافلانه حرکت اولدینی صورتده هر طرفدن رصدین اولان
 اعدای دین علی الخصوص روسیه لولمین کتدکجه فرجه یاب اوله جنی
 امر ظاہر و بر مقتضای عقول متقیمه نیجه محاذیر و و خامت درکاردر
 محمد اثم حمدا بالارث و الاستحقاق زیب تخت و دیہیم سلطانی و مدار
 افتخار دودمان مہابت عنوان عثمانی اولان شوکتلو عظمتلو کرامتلو
 ظل اللہ پادشاہ عالمناہ اقدمز حضرتلری صاحبقران اکاہ شاہنشاہ جلادت
 دستگاہ غیرت شمار معدلت انار اولدقلری جملہ عندندہ ظاہر و اشکار
 اولمقلہ عون و نصرت ربانیہ و فوز تائیدات و توفیقات سبحانیہ ایله زمان
 سعد اقترا نلرنده کافہ مہام دین و دولت و بالجلہ نظام ملک و سلطنت بر
 وفق دلخواہ تتمیم و تائید و انتظام ممالک تجدید و خزائن و عساکر لری
 مرتب و مکمل اولوب هر حالده منصور و مظفر و اعدای دین و دولت
 صدمات قہر و وصولت لریلہ عموما مقہور و مدمر اولسی دعواتی جملہ
 عباد و اعیانک لیل و نہار ورد زبان رقت نشانلریدر همان جناب ملک
 مستعان اول اعظم خواقین جهان و افخم سلاطین زمان شہنشاہ معدلت
 عنوانی مدی الدہور و الازمان عمر و اقبال مدید ایله سریر شوکت مصیر لرنده
 دائم و کامران و ایام بہجت ارتسام لرنده عامہ عبادی و ایہ عدل و دادی
 ایله شادمان و جمیع بلاد و امصاری معمور و آبادان و ہر امور مبرور لرنده
 خیرہ موفق و دائمًا اعدای دین و دولت اوزر لریبہ غالب مطلق ایلیہ
 آمین فہذا دعاء للبریۃ شامل .